EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.12.21.
COM(2011) 916 végleges

2011/0451 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

Marokkónak a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményhez való csatlakozásának elfogadására vonatkozóan, a tagállamok által az Európai Unió érdekében tett nyilatkozatról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményt (a továbbiakban: az 1980. évi egyezmény) ezidáig az összes uniós tagállammal együtt 86 ország erősítette meg. Az egyezmény a status quo-t kívánja helyreállítani a jogellenesen elvitt vagy visszatartott gyermekek azonnali visszavitelével, a Szerződő Felek által kijelölt központi hatóságok közötti együttműködési rendszer keretében.

Mivel a gyermek jogellenes elvitelének megelőzése fontos része a gyermekek jogainak előmozdítását célzó uniós politikának, az Európai Unió nemzetközi szinten tevékenyen közreműködik az 1980. évi egyezmény alkalmazásának javítása érdekében, és arra ösztönzi a harmadik országokat, hogy csatlakozzanak ahhoz.

Marokkó 2010. március 9-én letétbe helyezte az 1980. évi egyezményhez való csatlakozásáról szóló okiratot. Az egyezmény 2010. június 1-jén lépett hatályba Marokkóban.

Az 1980. évi egyezmény 38. cikkének (4) bekezdése kimondja, hogy az egyezmény a csatlakozó ország és azon Szerződő Államok között alkalmazandó, amelyek nyilatkozatot tettek a csatlakozás elfogadásáról. Ezért az Európai Uniónak határoznia kell arról, hogy elfogadja-e Marokkó csatlakozását, és amennyiben igen, a tagállamoknak az Európai Unió érdekében nyilatkozatot kell tenniük Marokkó csatlakozásának elfogadásáról.

Mivel a gyermekek jogellenes külföldre vitelének kérdése az Európai Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartozik, tanácsi határozattal kell meghoznia a döntést arról, hogy a tagállamok elfogadják-e Marokkó csatlakozását az 1980. évi egyezményhez.

2. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatával[1] összhangban a gyermekek jogellenes külföldre vitelének kérdése az Európai Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartozik, mivel a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelettel[2] (Brüsszel IIa. rendelet) – amely a tagállamok között 2005. március 1-e óta alkalmazandó – belső uniós jogszabályokat fogadtak el. A rendelet – különösen annak 11. cikke – még az 1980. évi Hágai Egyezménynél is szigorúbb szabályokat vezet be a gyermekek szülő általi jogellenes elvitelére vonatkozóan. Közvetlenül hivatkozik a Hágai Egyezményre, és megtartja annak elveit az európai uniós jogban.

Az 1980. évi egyezményt több mint 20 évvel a Brüsszel IIa. rendelet előtt fogadták el és így nem tartalmaz egyetlen olyan rendelkezést sem, amely nemzetközi szervezetek – mint például az Európai Unió – csatlakozását tenné lehetővé (az ún. REIO-záradék). Így tehát az Európai

---

[1] A Bíróság 1/03. sz. véleménye (2006. február 7.) a Közösségnek a polgári és kereskedelmi ügyekben irányadó bírósági joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló új luganói egyezmény megkötésére vonatkozó hatásköréről.

[2] HL L 338., 2001.12.23.

Unió érdekében a tagállamoknak kell megerősíteniük az egyezményt vagy csatlakozniuk ahhoz.

Ezért a tagállamoknak az Európai Unió érdekében nyilatkozniuk kell arról, hogy elfogadják Marokkó csatlakozását az 1980. évi Hágai Egyezményhez. Az uniós jog koherenciája és egységessége érdekében ezt az elfogadó nyilatkozatot a tagállamoknak egyidejűleg kell tenniük a tanácsi határozat által szabott határidőn belül. A Bizottság azt javasolja, hogy a tagállamok a tanácsi határozat elfogadását követő legkésőbb két hónapon belül helyezzék letétbe a nyilatkozatot.

Az 1980. évi egyezmény gyakorlati alkalmazása szempontjából döntő fontosságú, hogy minden szerződő kijelölje a 6. cikk által előírt központi hatóságot az Egyezmény által e hatóságra ruházott feladatok ellátására. Az 1980. évi egyezmény alapján az összes tagállam kijelölte a központi hatóságokat. Marokkó is kijelölt Központi Hatóságot, amely ahhoz szükséges, hogy segítse az európai polgárokat olyan esetekben, amikor jogellenesen visznek gyerekeket Marokkóba.

Mivel a határozat nemzetközi megállapodásra vonatkozik, az alkalmazandó jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218 cikke, valamint a 81. cikk (3) bekezdése. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag határoz.

3. KÖLTSÉGVETÉSI VONZAT

A javaslatnak nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

2011/0451 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

Marokkónak a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményhez való csatlakozásának elfogadására vonatkozóan, a tagállamok által az Európai Unió érdekében tett nyilatkozatról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 218. cikkére és 81. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a z Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére[3],

mivel:

(1) Az Európai Unió prioritásként tűzte ki a gyermekek jogainak védelmét és előmozdítását, az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében foglaltak szerint, és úgy véli, hogy a gyermekek jogellenes elvitelének megelőzése e politika fontos részét képezi

(2) Az Európai Unió elfogadta a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2201/2003/EK tanácsi rendeletet (az ún. „Brüsszel IIa. rendeletet”), amelynek az a célja, hogy védje a gyermekeket jogellenes elvitelük vagy visszatartásuk káros hatásaitól, és eljárásokat állapítson meg a szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamba történő azonnali visszavitelük biztosítására, valamint a kapcsolattartási és felügyeleti jogok védelmének garantálására.

(3) A Brüsszel IIa. rendelet kiegészíti és megerősíti a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményt (a továbbiakban: az 1980. évi egyezmény), amely nemzetközi szintű együttműködési rendszert hoz létre a központi hatóságok között a jogellenesen elvitt vagy visszatartott gyermekek azonnali visszatvitelének biztosítása céljából. A Brüsszel IIa. rendelet 11. cikke átveszi az 1980. évi egyezmény szabályait és elveit.

(4) Az Európai Unió valamennyi tagállama az 1980. évi egyezmény részes fele.

(5) Az Európai Unió arra ösztönzi a harmadik államokat, hogy csatlakozzanak az 1980. évi egyezményhez, és támogatja annak helyes végrehajtását, többek között a Hágai

[3] HL C [...]., [...], [...]. o.

Nemzetközi Magánjogi Konferencia által rendszeresen szervezett különbizottságokban való részvétel révén.

(6) Az Európai Unió hangsúlyozza, hogy az uniós tagállamok és harmadik országok között alkalmazandó közös jogi keret lehet a legjobb megoldás azon érzékeny természetű, a gyermekek jogellenes elvitelét érintő nemzetközi esetekre, ahol a diplomáciai csatornák és a közvetítés sikertelennek bizonyultak.

(7) Marokkó 2010. március 9-én letétbe helyezte az 1980. évi egyezményhez való csatlakozásáról szóló okiratot. Az 1980. évi egyezmény 2010. június 1-jén lépett hatályba.

(8) Az 1980. évi egyezmény 38. cikkének (4) bekezdése kimondja, hogy az egyezmény a csatlakozó ország és azon Szerződő Államok között alkalmazandó, amelyek nyilatkozatot tettek a csatlakozás elfogadásáról.

(9) Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata – nevezetesen az új Lugánói Egyezmény megkötéséről szóló, 2006. február 7-i 1/03. sz. vélemény – értelmében az 1980. évi egyezmény érinti a gyermekek jogellenes külföldre viteléről és a szülői felelősségről szóló másodlagos uniós joganyagot, különösen a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendeletet. Az 1980. évi egyezményben tárgyalt kérdések következésképpen az Európai Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartoznak.

(10) Az 1980. évi egyezmény értelmében annak csak szuverén államok lehetnek részes felei. Így ahhoz az Európai Unió nem csatlakozhat, és nem helyezheti letétbe Marokkó csatlakozásának elfogadásáról szóló nyilatkozatát sem.

(11) A tagállamoknak tehát az Európai Unió érdekében letétbe kell helyezniük Marokkó csatlakozásának elfogadásáról szóló nyilatkozatukat.

(12) A tagállamoknak – az Európai Unió érdekében – nyilatkozattal kell elfogadniuk Marokkó csatlakozását, hogy az 1980. évi egyezmény alkalmazandó lehessen az Európai Unió és Marokkó között. Tekintettel arra, hogy az 1980. évi egyezmény jelentősen hozzájárul a gyermekek nemzetközi szintű védelméhez, kívánatos, hogy annak rendelkezéseit késedelem nélkül alkalmazzák.

(13) A Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt e határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió tagállamai egyidejűleg és legkésőbb [EGÉSZITSE KI A DÁTUMMAL: két hónappal az elfogadás után] nyilatkozatot helyeznek letétbe az alábbi formában arról, hogy az Európai Unió érdekében elfogadják Marokkó csatlakozását a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményhez:

„[TAGÁLLAM] kijelenti, hogy az Európai Unió érdekében elfogadja Marokkó csatlakozását a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményhez”.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, […]-án/-én.

a Tanács részéről
az elnök